

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **V. Č.**, zast. Mgr. Václavem Voříškem, advokátem, se sídlem Pod Kaštany 245/10, Praha 6, proti žalovanému: **Krajský úřad Plzeňského kraje**, se sídlem Škroupova 1760/18, Plzeň, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 1. 2021, č. j. PK-DSH/5417/20, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 8. 6. 2021, č. j. 17 A 38/2021 - 47,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Shrnutí předcházejícího řízení

[1] Rozhodnutím Magistrátu města Plzně ze dne 26. 3. 2020, č. j. MMP/084521/20, byl žalobce uznán vinným z porušení ustanovení § 18 odst. 4 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), a z naplnění skutkové podstaty přestupku podle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bodu 3 téhož zákona, spáchaného přinejmenším formou nedbalosti nevědomé, neboť dne 26. 8. 2019 v době okolo 07:50 hodin v Plzni na vozovce pozemní komunikace ulice Studentská ve směru jízdy k ulici Plaská řídil osobní motorové vozidlo tov. zn. Chevrolet RZ X, přičemž v úseku mezi křižovatkou s ulicemi Komenského x Kaznějovská a křižovatkou s ulicemi Plaská x U Velkého rybníka, kde je nejvyšší dovolená rychlost jízdy 50 km/h, mu byla ze strany Policie České republiky silničním laserovým rychloměrem LaserCam4, výr. č. LE0489, při zvažení možné odchylky měřicího zařízení ± 3 km/h, naměřena rychlost jízdy 89 km/h, čímž překročil nejvyšší dovolenou rychlost v obci o 39 km/h, tj. o 20 km/h a více. Za tento přestupek byla žalobci podle § 125c odst. 5 písm. f) zákona o silničním provozu uložena pokuta ve výši 4.500 Kč a současně mu byla uložena povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1.000 Kč.

[2] Žalovaný rozhodnutím ze dne 11. 1. 2021, č. j. PK-DSH/5417/20, podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, odvolání žalobce zamítl a uvedené rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdil.

[3] Krajský soud v Plzni rozsudkem ze dne 8. 6. 2021, č. j. 17A 38/2021 - 47, žalobu proti tomuto rozhodnutí žalovaného o odvolání zamítl.

[4] V odůvodnění tohoto rozsudku krajský soud uvedl, že správní orgány neporušily zásadu zákazu dvojího přičítání téže skutečnosti. Za její porušení totiž nelze považovat skutečnost, že správní orgán prvního stupně kladl žalobci k tíži překročení rychlosti o 39 km/h, respektive míru překračující znak skutkové podstaty o 19 km/h, neboť se jedná o výrazné překročení nejvyšší dovolené rychlosti, které je možné při ukládání sankce zohlednit, a to i kvůli tomu, že při velkém překročení rychlosti se významně prodlužuje brzdná dráha.

[5] Krajský soud také nepřisvědčil žalobcově námitce, že u rychloměru zanikla platnost ověření v důsledku porušení jeho úředních značek, respektive že s ním bylo neoprávněně manipulováno. Toto tvrzení totiž bylo vyvráceno věrohodnými výpověďmi policistů a navíc žalobce jej uplatnil až téměř pět měsíců po spáchání přestupku, kdy již nebylo možné provést ohledání rychloměru. Rovněž se krajský soud neztotožnil s námitkami o nesprávnosti zohlednění v neprospěch žalobce intenzity provozu na předmětném úseku pozemní komunikace a spáchání přestupku v zastavěné oblasti.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[6] Proti tomuto rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížnost. V jejím doplnění učiněném v měsíční lhůtě stanovené ve výzvě soudu namítl nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku, neboť se v něm krajský soud nedostatečně vypořádal s jeho námitkou o porušení zásady zákazu dvojího přičítání téže skutečnosti. Krajský soud sice vysvětlil, proč je možné mu k tíži přičítat i skutečnost, že povolenou rychlost překročil výrazným způsobem, nicméně již nijak nereagoval na námitku, že za těchto okolností již není možné zohlednit způsobení zvýšeného rizika spočívajícího v prodloužení brzdné dráhy v důsledku překročení povolené rychlosti.

[7] Za nepřezkoumatelné pro vnitřní rozpornost pak stěžovatel považuje vypořádání jeho námitky ohledně intenzity provozu. Krajský soud totiž jednak uvedl, že provoz byl střední, avšak zároveň aproboval to, že žalovaný za přítěžující okolnost považoval nezanedbatelnou frekvenci účastníků silničního provozu, neboť se jednalo o část dne, která se vyznačuje nástupem do práce. Navíc se jednalo o komunikaci blízko středu města, kde je zvýšený provoz. Tyto závěry nemohou vedle sebe obstát. Buď byl provoz střední, což mu není možné přičítat k tíži, neboť by se jednalo spíše o standardní, a tedy nikoliv přítěžující, okolnost, nebo byl více intenzivní. Nemůže však zároveň platit obojí. Navíc v jeho neprospěch bylo nesprávně zohledněno i spáchání přestupku v zastavěné oblasti, neboť tato skutečnost je již součástí jeho skutkové podstaty spočívající v překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci.

[8] Stěžovatel dále namítl, že rychloměr, jímž byla rychlost měřena, neměl v době měření platné úřední ověření, neboť z něj byly odstraněny úřední značky. Ze svědecké výpovědi policisty nstržm. Mgr. O. Ch. totiž vyplývá, že na rychloměru byla pouze jedna úřední značka, zatímco podle ověřovacího listu byly na rychloměr po jeho ověření umístěny čtyři úřední značky. Z toho vyplývá, že tři úřední značky byly odstraněny. Příslušný právní předpis přitom stanoví, že byla-li odstraněna úřední značka, zaniká ověření rychloměru, a to i před uplynutím doby, na kterou bylo původně uděleno.

pokračování

[9] S ohledem na tyto skutečnosti stěžovatel navrhl zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci krajskému soudu k dalšímu řízení.

[10] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že zcela setrvává na svém vyjádření k žalobě a souhlasí se závěry krajského soudu uvedenými v napadeném rozsudku. Proto navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

III. Posouzení kasační stížnosti

[11] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem [§ 105 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“)].

[12] Následně se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele, jinak by ji odmítl jako nepřijatelnou (§ 104a odst. 1 s. ř. s. a čl. II zákona č. 77/2021 Sb.). Vymezením neurčitěho právního pojmu „podstatný přesah vlastních zájmů stěžovatele“ se již Nejvyšší správní soud zabýval při výkladu ustanovení § 104a s. ř. s., ve znění účinném do 31. 3. 2021 (viz usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS). Novelou soudního řádu správního provedenou zákonem č. 77/2021 Sb. byl s účinností od 1. 4. 2021 rozšířen okruh případů, při jejichž přezkumu Nejvyšší správní soud posuzuje přijatelnost kasační stížnosti. Nově se nejedná jen o věci azylu, resp. o věci mezinárodní ochrany, nýbrž o všechny věci, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce. Tato změna nezakládá žádný rozumný důvod měnit kritéria přijatelnosti kasační stížnosti (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021 - 27).

[13] Při rozhodování o nepřijatelnosti kasační stížnosti proto Nejvyšší správní soud i nadále vychází z judikatorně ustálených kritérií (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, bod 52), jež pramení ze závěrů usnesení č. j. 1 Azs 13/2006 - 39. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky řešené dosud správními soudy jednotně, 4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[14] V posuzované věci však Nejvyšší správní soud podstatný přesah vlastních zájmů stěžovatele neshledal.

[15] Stěžovatel v kasační stížnosti neuvádí, že by napadený rozsudek krajského soudu byl založen na posouzení právní otázky dosud judikaturou kasačního soudu neřešené či řešené nejednotně, popřípadě že by tato právní otázka měla být posouzena odchylně od dosavadní judikatury. Pouze namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku a neoprávněnou manipulaci s rychloměrem ze strany policistů. Z obsahu správního spisu, spisu krajského soudu ani napadeného rozsudku však nevyplývá, že by v přestupkovém či žalobním řízení došlo k zásadnímu pochybení, které by mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele.

[16] Takový závěr není možné učinit na základě kasační námitky o nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu kvůli absenci řádného vypořádání námitky porušení zásady zákazu dvojího přičítání stejné skutečnosti. Touto vadou totiž napadený rozsudek ani rozhodnutí žalovaného netrpí. Krajský soud správně vysvětlil, proč je možné stěžovateli přičítat k tíži výrazné překročení povolené rychlosti i za situace, kdy překročení rychlosti je přímo znakem skutkové podstaty přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 3 zákona o silničním provozu. K jeho spáchání postačuje, pokud řidič překročí nejvyšší dovolenou rychlost obci o 20 km/h, a proto pokud ji přesáhne výrazněji, což učinil v dané věci i stěžovatel o 39 km/h, je možné tuto skutečnost zohlednit jako přitěžující okolnost (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 3. 2020, č. j. 9 As 332/2019 - 34).

[17] Stěžovateli dále nelze přisvědčit, že by žalovaný a krajský soud samostatně jako přitěžující skutečnost zohledňovali také prodloužení brzdné dráhy. Skutečnost, že v důsledku jízdy vysokou rychlostí se prodlužuje brzdná dráha vozidla, není sama o sobě přitěžující okolností, nicméně představuje jeden z důvodů, proč je jízda nepřiměřeně vysokou rychlostí sankcionována a její výraznější překročení lze považovat za přitěžující okolnost. Zmínku o tom, že v důsledku vyšší rychlosti se prodlužuje brzdná dráha, tedy není možné považovat za opakované přičítání stejné skutečnosti k tíži stěžovatele, nýbrž za částečné vysvětlení toho, v čem spočívá společenská nebezpečnost jeho jednání a proč je na místě jej sankcionovat nástroji správního práva trestního.

[18] Stejně tak nelze považovat za vnitřně rozpornou část odůvodnění napadeného rozsudku týkající se intenzity provozu na předmětné pozemní komunikaci. Krajský soud i žalovaný v tomto ohledu uvedli, že skutečný provoz na ní byl v době spáchání přestupku střední (druhý nejnižší stupeň na pětistupňové škále). Žalovaný přitom výslovně zmínil, že tuto okolnost hodnotil jako neutrální, a stěžovateli ji tedy nepřičítal k tíži. Kromě skutečných aktuálních podmínek provozu však žalovaný hodnotil rovněž obecnou charakteristiku úseku komunikace, na němž se stěžovatel svého jednání dopustil. Právě v této souvislosti vyslovil svůj závěr, že je zde obecně nutno očekávat „*nezanedbatelnou frekvenci účastníků silničního provozu, když se jednalo o část dne, vyznačující se nástupem do práce, a tudíž zvýšeným výskytem účastníků silničního provozu a také, že se jednalo o komunikaci, kde je provoz zvýšený, neboť je blízko středu města*“. Toto hodnocení se tedy nevztahovalo ke konkrétním okolnostem provozu na pozemní komunikaci v době spáchání přestupku, nýbrž k podmínkám, které je na jejím předmětném úseku obecně možno očekávat v typických případech. Stěžovatel tedy ve své námitce směřoval dohromady dvě různá hlediska, která je nutné posuzovat odděleně, což žalovaný i krajský soud správně učinili. Je totiž zřejmé, že protiprávní jednání, jehož se řidič dopustí v úseku, v němž je obecně možno předpokládat vyšší provoz či výskyt chodců, je nutno obecně považovat za závažnější i v situaci, kdy zrovna v době, ve které řidič tímto úsekem

pokračování

projíždí, je provoz méně intenzivní, než je za daných okolností běžné. Tuto skutečnost totiž řidič nemůže předem předvídat a při vysoké rychlosti jízdy je reálné, že nebude schopen včas adekvátně zareagovat na nastalou situaci. Krajský soud ani žalovaný tak nepochybili, když v neprospěch stěžovatele zohlednili také obecnou charakteristiku úseku pozemní komunikace, na němž byl spáchán předmětný přestupek, jakož i dobu, ve které k tomuto protiprávnímu jednání došlo.

[19] Není možné se ztotožnit ani s námitkou stěžovatele, že mu za těchto okolností nelze přičítat k tíži spáchání přestupku v zastavěné oblasti, neboť tato skutečnost je rovněž již součástí jeho skutkové podstaty, když k překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci logicky dochází v zastavěné oblasti. Z odůvodnění rozhodnutí žalovaného je totiž zřejmé, že stěžovateli není přičítáno k tíži pouze to, že se přestupku dopustil v obci, nýbrž výslovně je zde zmíněno, že se jej dopustil blízko středu města a v době vyznačující se nástupem do práce, a tudíž i zvýšeným výskytem účastníků silničního provozu. Z těchto okolností je zřejmé, že stěžovatelovo jednání bylo zapotřebí vnímat jako závažnější, než by představovalo například překročení rychlosti mimo lokalitu zastavěného území obce či v pozdních nočních hodinách.

[20] Další ze stěžovatelových námitek směřovala proti způsobilosti rychloměru k plnění jeho účelu. Podle stěžovatele rychloměr pozbyl ověření před uplynutím doby, na kterou bylo uděleno, a to v důsledku odstranění úředních značek. Ze správního spisu vyplývá, že rychloměr byl ověřen dne 8. 4. 2019. Na základě tohoto ověření byl vydán ověřovací list, který stanovil platnost ověření do 7. 4. 2020, přičemž rychloměr byl osazen čtyřmi úředními značkami. Podle stěžovatele však v době předmětného měření rychlosti jeho vozidla byla na rychloměru jen jedna úřední známka, což dovozuje z výpovědi policisty nstržm. Mgr. O. Ch.

[21] Ani s touto námitkou se Nejvyšší správní soud neztotožnil. Z obsahu správního spisu totiž vyplývá, že stěžovatel v průběhu řízení o přestupku ve svém vyjádření ze dne 9. 1. 2020 ve vztahu k úředním značkám uvedl pouze to, že si při prohlížení rychloměru „*všiml, že na něm jsou nějaké samolepky, avšak jedna z nich byla poškozena*“. Policista pprap. M. Č. (velitel hlídky) při svém výsledku ze dne 19. 2. 2020 na otázku, zda byly poškozeny úřední značky na rychloměru, uvedl, „*nejsem si vědom toho, že by úřední značky byly porušeny*“. Také policista nstržm. J. H. ve výpovědi ze dne 25. 2. 2020 k dotazu správního orgánu „*v jakém stavu byly úřední značky?*“ uvedl, že „*byly nepoškozené*“. Policista nstržm. Ch. při svědeckém výsledku ze dne 25. 2. 2020 pak na dotaz správního orgánu „*v jakém stavu byly úřední značky na radaru?*“ uvedl, že „*na měřidle je štítek, který tam po kalibraci umístí Český metrologický ústav s datem platnosti kalibrace a k tomu přiloží kalibrační list*“. Ze způsobu kladení otázek správním orgánem prvního stupně je tak zřejmé, že účelem svědeckých výpovědí ohledně úředních značek bylo zjistit, zda některá z nich nebyla poškozená, jak tvrdil stěžovatel. Jejich počet pak nebyl při výsledcích policistů vůbec relevantní. Proto ze skutečnosti, že jeden z nich se zmiňoval o štítku v jednotném čísle, nelze dovodit jeho záměr sdělit, že se na rychloměru již žádné další úřední značky nenacházely, a učinit závěr, podle něhož na něm chyběly tři ze čtyř úředních značek. I sám stěžovatel v tomto ohledu dokonce tvrdil, že si na rychloměru všiml samolepek, tedy nikoli jen jedné z nich. Zástupce stěžovatele přitom byl výsledku dvou policistů, včetně nstržm. Ch., přítomen, avšak otázku počtu úředních značek na rychloměru

nevznesl. Navíc stěžovatel uplatnil své výtky vůči rychloměru až ve svém písemném vyjádření před ústním jednáním a o možné absenci některých úředních značek se poprvé zmínil v žalobě, jež byla podána téměř rok po vypršení platnosti ověření rychloměru. Nejvyšší správní soud přitom již v rozsudku ze dne 29. 8. 2019, č. j. 1 As 447/2018 - 46, k námitce pochybností o způsobilosti rychloměru vyslovil, že „z povahy věci musí být takováto námitka uplatněna při samotném měření, neboť pouze tehdy je reálně možné ověřit, zda stanovené měřidlo splňuje příslušné parametry či nikoli. Uplatnění takového požadavku skoro po roce od provedení vlastního měření se potýká s tím, že s ohledem na plynutí času již nebylo a není možné prověřit, jestli stanovené měřidlo v době předmětného měření splňovalo příslušné parametry či nikoli.“

[22] Z ničeho tedy nevyplývá, že by se strany policistů došlo před předmětným měřením rychlosti stěžovatelova vozidla k neoprávněné manipulaci s rychloměrem v důsledku odstranění několika úředních značek na něm umístěných. Za této situace krajský soud ani žalovaný nepochybili, když z jím naměřené rychlosti vozidla vycházeli a učinili závěr o překročení její nejvýše dovolené hodnoty v obci o 39 km/h a o spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 3 zákona o silničním provozu stěžovatelem.

IV. Závěr a náklady řízení

[23] S ohledem na shora uvedené skutečnosti lze konstatovat, že krajský soud věc posoudil zcela v souladu s ustálenou judikaturou správních soudů a nedopustil se ani jiného hrubého pochybení, které by vyžadovalo zásah Nejvyššího správního soudu. Ten proto podle § 104a odst. 1 s. ř. s. kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost, neboť svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[24] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu č. j. 8 As 287/2020 - 33, část III. 4.). Stěžovatel v tomto řízení úspěch neměl, a proto nemá právo na náhradu jeho nákladů. Procesně úspěšnému žalovanému v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Proto Nejvyšší správní soud žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Z právě citovaného rozhodnutí rozšířeného senátu plyne rovněž to, že stěžovatel nemá právo na vrácení zaplaceného soudního poplatku za kasační stížnost.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. března 2022

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu